Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe
Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach
ISSN 2083-8611 Nr 284 · 2016

Dawid Garstecki

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Wydział Zarządzania
Katedra Rachunkowości
dawid.garstecki@ue.poznan.pl

PROPOZYCJA WZORCA CZĘŚCI FINANSOWEJ RAPORTU ZINTEGROWANEGO

Streszczenie: Raportowanie zintegrowane coraz częściej jest narzędziem komunikowania się jednostki z jej interesariuszami. Część niefinansową raportów zintegrowanych uznaje się za ujednoliconą, podczas gdy brak jest standaryzacji części finansowej. Głównym celem opracowania jest przedstawienie wzorca części finansowej raportu zintegrowanego. Wskazano korzyści oraz możliwości aplikacji proponowanego wzorca. W artykule wykorzystano metodę historyczną oraz metodę dedukcji, w szczególności aprioryczną.

Słowa kluczowe: raportowanie zintegrowane, informacje finansowe, wzorzec części finansowej raportu zintegrowanego.

Wprowadzenie

W opinii praktyków oraz badaczy rachunkowości roczne sprawozdanie finansowe nie jest wystarczającym źródłem informacji niezbędnych do podejmowania decyzji związanych z operacyjnym i strategicznym zarządzaniem przedsiębiorstwem [Szczepankiewicz, 2012, s. 191]. Wzrasta zapotrzebowanie interesariuszy przedsiębiorstwa na informacje inne niż tylko finansowe i pochodzące z systemu rachunkowości. Przede wszystkim dotyczy to informacji z zakresu odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, a ujawnianie tych informacji określa się mianem raportowania zrównoważonego (*sustainable reporting*) lub raportowania społecznej odpowiedzialności[1] (*social responsible accounting*).

[1] W opracowaniu pojęcia „raportowanie zrównoważone" oraz „raportowanie społecznej odpowiedzialności" są stosowane zamiennie.

Współczesnym etapem ewolucji sprawozdawczości finansowej i raportowania społecznej odpowiedzialności jest raportowanie zintegrowane. Istotą takiego raportowania jest ujawnianie informacji finansowych (czyli pochodzących z systemu rachunkowości i podsystemu sprawozdawczości finansowej) oraz informacji niefinansowych (ujawnianych w raportach społecznej odpowiedzialności) w jednym kompleksowym raporcie. Jednym z nadrzędnych celów raportowania zintegrowanego jest ukazanie wszystkich nośników wartości przedsiębiorstwa oraz możliwość określenia zależności i wagi poszczególnych elementów w osiągniętych wynikach przedsiębiorstwa. Jednak o ile istnieją wytyczne i normy odnoszące się do części niefinansowej raportu zintegrowanego, o tyle brak jest tego typu wskazówek w zakresie struktury, rodzaju i zakresu ujawnianych informacji w części finansowej raportu zintegrowanego. W opinii autora artykułu, brak choćby częściowej standaryzacji tej części raportu zintegrowanego, istotnie wpływa na obniżenie porównywalności raportów zarówno w przestrzeni, jak i w czasie. Ponadto brak uregulowań w tym zakresie skutkować może także ograniczeniem użyteczności raportu zintegrowanego.

Celem głównym artykułu jest przedstawienie autorskiej koncepcji wzorca części finansowej raportu zintegrowanego. Przedstawiono proponowaną strukturę wzorca oraz scharakteryzowano jej poszczególne elementy. Ta część opracowania ma najbardziej aprioryczny charakter. Cele szczegółowe obejmują określenie pojęcia i standardów raportowania zintegrowanego oraz współczesnych obszarów badawczych w podejmowanym zagadnieniu. Syntetycznie przedstawiono także potencjalne korzyści standaryzacji części finansowej raportu zintegrowanego wraz z określeniem możliwości aplikacji proponowanego rozwiązania w praktyce. W artykule wykorzystano metodę dedukcji i metodę historyczną.

1. Pojęcie i standardy raportowania zintegrowanego

Obserwować można presję ze strony interesariuszy[2] przedsiębiorstwa na ujawnianie wszelkich istotnych i użytecznych informacji finansowych i niefinansowych w jednym kompleksowym raporcie, tzw. raporcie zintegrowanym. Raportowanie zintegrowane jest zatem pojęciem szerszym niż raportowanie społecznej odpowiedzialności, stanowi połączenie sprawozdawczości finansowej i raportowania zrównoważonego. Wielu badaczy określa raportowanie zintegrowane jako współczesny etap ewolucji sprawozdawczości finansowej [np. Kobiela-Pionnier, 2013; Jaworska, 2011; Szczepankiewicz, 2014b, s. 273; Jędrzejka, 2012, s. 315;

[2] Presja ta może powodować chęć celowego ujawniania wyłącznie pozytywnych informacji i ukrywania negatywnych [Leszczynska, 2012, s. 926].

Samelak, 2013, s. 110], według innych jest to kolejny etap ewolucji rozszerzonej sprawozdawczości i procesu integracji informacji [Szczepankiewicz, 2013a, s. 33]. Niezależnie od prezentowanego „obozu" celem raportowania zintegrowanego jest promowanie „myślenia zintegrowanego", czyli ukazania wszystkich czynników wpływających na wartość przedsiębiorstwa oraz relacji między nimi w jednym raporcie [Stent, Dowler, 2015, s. 93].

Raporty zintegrowane najczęściej są sporządzane w oparciu o normę ISO 26000 oraz wytyczne GRI, które stosowane są przez ¾ przedsiębiorstw zaliczanych do Global Fortune 250 [Leszczynska, 2012, s. 913]. Są to jednak wytyczne dotyczące raportowania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR), a nie raportowania zintegrowanego. Dlatego w 2010 r. powołano Radę ds. Sprawozdawczości Zintegrowanej (*International Integrated Raporting Council* – IIRC), stanowiącej organ Międzynarodowej Federacji Księgowych (*International Federation of Accountants* – IFAC). Celem powołania IIRC było ustanowienie międzynarodowych, powszechnie akceptowalnych ram raportowania zintegrowanego [Villiers, Rinaldi, Unerman, 2014, s. 1048]. W 2013 r. opublikowano pierwszy międzynarodowy standard raportowania zintegrowanego (precyzyjniej – ramy raportowania zintegrowanego), na bazie którego są już opracowywane i publikowane raporty zintegrowane niektórych przedsiębiorstw. W podpisanym w 2013 r. protokole ustaleń pomiędzy GRI oraz IIRC zaznaczono, że IIRC będzie zachęcać do korzystania z obowiązujących wytycznych (GRI), a GRI zobowiązuje się do integracji ram raportowania zintegrowanego IIRC z wytycznymi [Mazurowska, 2015, s. 139].

Celem raportu zintegrowanego według ram IIRC jest „przedstawienie dostarczycielom kapitału finansowego procesu kreowania wartości organizacji w czasie. Pomimo że w celu głównym wyróżnieni zostali dostarczyciele kapitału finansowego, w wytycznych podkreśla się, że zintegrowany raport przynosi korzyści wszystkim podmiotom zainteresowanym informacjami na temat zdolności organizacji do kreowania wartości, w tym: pracownikom, klientom, dostawcom, partnerom biznesowym, społecznościom lokalnym, regulatorom i ustawodawcom oraz decydentom" [Kwiecińska, 2015, s. 90]. Ramy raportowania zintegrowanego IIRC wyróżniają sześć kapitałów podmiotu [Kwiecińska, 2015, s. 91-92]: kapitał finansowy, kapitał produkcyjny, kapitał intelektualny, kapitał ludzki, kapitał społeczny oraz kapitał naturalny. Projekt IIRC składa się z pięciu elementów:

- ogólna koncepcja (w tym definicja i znaczenie raportowania zintegrowanego),
- podstawowe założenia (w tym objaśnienie modelu biznesowego, wartość firmy tworzona w długim, średnim i krótkim okresie),
- główne zasady raportowania i raportu zintegrowanego,

- elementy treści (w tym rodzaje ryzyka, szanse i zagrożenia organizacji, strategia organizacji, wyniki organizacji i inne),
- przygotowanie i prezentacja raportu (w tym wskaźniki przedstawiające wyniki ekonomiczne, społeczne, środowiskowe, zarządzania kapitałem intelektualnym i nadzorem korporacyjnym).

Należy także zaznaczyć, że ramy IIRC zawierają wytyczne o charakterze zasad (*principles-based*), a nie reguł (*rules-based*). Wyrazem tego jest niedoprecyzowanie niektórych elementów raportu zintegrowanego w projekcie IIRC. Strukturę raportu zintegrowanego można podzielić na dwie zasadnicze części – część niefinansową oraz część finansową. Żadne z obowiązujących wytycznych, norm i standardów raportowania zintegrowanego nie określają zakresu, rodzaju i szczegółowości informacji ujawnianych w części finansowej raportu zintegrowanego. Praktyka polskich i zagranicznych przedsiębiorstw pokazuje, że obecnie brak jest nawet częściowej standaryzacji tej części raportu zintegrowanego[3]. Stąd w opracowaniu podjęto próbę częściowego rozwiązania tego problemu.

2. Współczesne obszary badawcze raportowania zintegrowanego

Raportowanie zintegrowane jest stosunkowo młodym obszarem badawczym, jednak coraz częściej podejmowanym w polskiej i zagranicznej literaturze[4]. J. Samelak zaprezentował koncepcję rocznego raportu zintegrowanego zawierającego następujące elementy: sprawozdanie finansowe, list do interesariuszy, sprawozdanie z działalności (komentarz zarządu), sprawozdanie z ryzyka gospodarczego, sprawozdanie o wpływie działalności na środowisko naturalne, sprawozdanie o kapitale intelektualnym, sprawozdania z audytu sprawozdań zawartych w raporcie rocznym [Samelak, 2013, s. 118]. Wartym przywołania jest opracowanie E. Szczepankiewicz, w którym autorka zaproponowała zasady i wytyczne sporządzania raportu zintegrowanego na bazie międzynarodowego standardu IIRC [Szczepankiewicz, 2013b]. Badania w zakresie raportowania zintegrowanego prowadzi także J. Krasodomska, która w jednym ze swoich opracowań podkreśla rozszerzenie kompetencji księgowych, w związku z raportowaniem zintegrowanym – „Wraz z wprowadzeniem zintegrowanej sprawoz-

[3] Powszechne są opracowania dotyczące analizy zakresu, rodzaju i struktury raportów zintegrowanych, więc ze względu na ograniczoną objętość artykułu problem ten nie został szerzej opisany.

[4] Autor opracowania przytoczył jedynie wybranych autorów i ich badania, które poglądowo obrazują obszary badawcze w zakresie raportowania zintegrowanego. Głównym celem artykułu jest przedstawienie autorskiej propozycji wzorca części finansowej raportu zintegrowanego, nie zaś szczegółowa synteza badań w tym obszarze.

dawczości pojawi się konieczność zapewnienia wiarygodności publikowanym przez firmy informacjom na drodze niezależnego, zewnętrznego audytu, co stawia nowe wyzwania księgowym, poszerzając jeszcze bardziej zakres ich kompetencji. Pojawi się także potrzeba nadzorowania przez nich procesu integracji informacji w ramach nowego modelu sprawozdawczości" [Krasodomska, 2012, s. 108].

Z badań przeprowadzonych przez J.C. Jensen oraz N. Berg wynika, że w krajach o wysokich opłatach za szkolnictwo wyższe oraz rozwiniętych rynkach finansowych raportowanie zintegrowane jest częstszą formą raportowania przedsiębiorstw [Jensen, Berg, 2012, s. 312]. M. Cheng, W. Green, P. Conradie, N. Konishi oraz A. Romi stwierdzają, że raportowanie zintegrowane jest nową koncepcją raportowania przedsiębiorstw oraz młodym obszarem badawczym i formułują szereg pytań stanowiących przyszłe obszary badawcze, w tym wpływ raportowania zintegrowanego na proces podejmowania decyzji przez interesariuszy, na koszt kapitału lub na zmianę modelu biznesowego [Cheng i in., 2014, s. 99-100]. Także w opinii I. Abeysekery w związku z raportowaniem zintegrowanym istnieje realna potrzeba zmiany modelu biznesowego przedsiębiorstwa [Abeysekera, 2013, s. 243]. Z kolei zdaniem A. Hallera oraz C. van Stadena w raporcie zintegrowanym powinna być prezentowana tzw. wartość dodana przedsiębiorstwa [Haller i van Staden, 2014].

Przedstawione wybrane publikacje dotyczące raportowania zintegrowanego dowodzą, że jest to młody obszar badawczy, a więc warty dalszego zgłębienia. W myśl tej zasady przedstawiono w dalszej części opracowania autorską propozycję zakresu ujawnianych informacji finansowych w raporcie zintegrowanym.

3. Zakres informacji finansowych w raporcie zintegrowanym – propozycja wzorca

Analiza raportów zintegrowanych zagranicznych oraz polskich przedsiębiorstw wskazuje, że brak jest zunifikowanego wzorca części finansowej raportu. Co więcej, o ile zakres i rodzaj informacji niefinansowych można uznać za relatywnie standardowy (głównie poprzez sporządzanie raportu zintegrowanego w oparciu o wytyczne GRI lub normę ISO 26000), o tyle zakres przedmiotowy i szczegółowość części finansowej raportów jest wynikiem subiektywnych decyzji konkretnego podmiotu. Prowadzi to – zdaniem autora opracowania – do zmniejszenia porównywalności raportów zintegrowanych w przestrzeni oraz do częściowego ograniczenia ich przydatności. W opinii autora opracowania należy podjąć próbę określenia wzorca części finansowej raportu zintegrowanego, który

w swojej konstrukcji zawierałby elementy obligatoryjne oraz fakultatywne. Wyłącznie od decyzji podmiotu zależałaby szczegółowość oraz zakres ujawnianych informacji fakultatywnych. W tabeli 1 przedstawiono strukturę wzorca części finansowej raportu zintegrowanego, a w dalszej części opracowania scharakteryzowano jego poszczególne elementy.

Tabela 1. Propozycja wzorca części finansowej raportu zintegrowanego

I. Część niefinansowa
II. Część finansowa
1. Podstawowe informacje finansowe
2. Opinia biegłego z badania
3. Zatwierdzone i złożone sprawozdanie finansowe, w tym główne noty objaśniające
4. Wskaźniki finansowe
5. Inne informacje fakultatywne, w tym: – sprawozdanie z działalności – pełna informacja dodatkowa

Źródło: Opracowanie własne.

Przedstawiony wzorzec części finansowej raportu zintegrowanego jest kompromisem między odpowiednią proporcją informacji niefinansowych i finansowych oraz rodzajem i szczegółowością ujawnianych informacji finansowych. Wyrazem tego kompromisu jest podzielenie części finansowej raportu zintegrowanego na elementy obligatoryjne oraz fakultatywne. Do elementów obligatoryjnych zalicza się informacje ujawniane w punktach II.1–II.4 raportu, z kolei fakultatywne informacje finansowe winny być prezentowane w punkcie II.5 raportu. Przyjęto także założenie, że w ramach niektórych elementów obligatoryjnych podmiot może prezentować węższy bądź szerszy zakres informacji – zgodnie z podejściem określanym jako *principles-based*.

W części II.1 podmiot prezentuje podstawowe informacje finansowe osiągnięte w roku, za który sporządzono raport zintegrowany. Mogą to być informacje pochodzące ze sprawozdania finansowego (na przykład wynik ze sprzedaży, wynik z działalności operacyjnej, wielkość przychodów ze sprzedaży, suma bilansowa i inne, które jednostka uzna za istotne) bądź inne informacje generowane z innego systemu informacyjnego przedsiębiorstwa.

Drugim elementem części finansowej raportu zintegrowanego jest punkt II.2, w którym podmiot zamieszcza opinię z badania sprawozdania finansowego przez niezależnego biegłego rewidenta. Informacja o opinii biegłego rewidenta jest ważna z punktu widzenia zasady kontynuacji działalności. W przypadku opinii pozytywnej lub z zastrzeżeniami jednostka stosuje się do zapisów art. 5, ust. 2 ustawy o rachunkowości, w myśl którego kontynuuje swoją działalność bez istotnych różnic w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wy-

niku finansowego [art. 5, ust. 2 UoR]. Dla interesariuszy jest to informacja ważna, bowiem wynika z niej, że jednostka do wyceny aktywów i pasywów uwzględnia zapisy art. 28 ustawy o rachunkowości. W przypadku utraty zdolności do kontynuacji działalności podstawę wyceny aktywów i pasywów stanowiłby art. 29 ustawy o rachunkowości, który w znacznej mierze sprowadza wycenę do kategorii ceny sprzedaży netto oraz nakłada obowiązek tworzenia rezerw na przewidywane dodatkowe koszty i straty [art. 29, ust. 1 UoR]. Opinia biegłego rewidenta jest zatem gwarantem nie tylko jakości informacji ujawnionych w sprawozdaniu finansowym, ale także stanowi ważny sygnał dla świadomych odbiorców informacji prezentowanych w raporcie zintegrowanym.

W punkcie II.3 podmiot prezentuje sprawozdanie finansowe, które zostało zatwierdzone przez organ zatwierdzający i złożone w odpowiednim sądzie oraz w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości [art. 69, ust. 1; art. 70, ust. 2 UoR]. Należy przy tym podkreślić, że podmiot zobowiązany jest dołączyć do sprawozdania finansowego także odpis uchwały lub postanowienia o podziale zysku oraz sprawozdanie z działalności, jeśli jest zobligowane do jego sporządzenia. Obecnie zakres sprawozdania finansowego uwarunkowany jest kwalifikowaniem jednostki do jednej z trzech grup – jednostek mikro, nieobjętych badaniem oraz obowiązkowo objętych badaniem przez biegłego rewidenta. Zdaniem autora opracowania w części II.3 podmiot powinien obligatoryjnie ujawnić następujące informacje/elementy sprawozdania finansowego:

- bilans,
- rachunek zysków i strat,
- informacja dodatkowa, ale wyłącznie w części dotyczącej not objaśniających syntetyczne informacje zawarte w bilansie oraz rachunku zysków i strat,
- odpis uchwały lub inaczej przedstawioną informację o podziale zysku netto.

Wydaje się, że zamieszczenie w raporcie zintegrowanym rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym oraz pełnej informacji dodatkowej niepotrzebnie powiększyłoby znacznie objętość raportu. Można także zaryzykować sformułowanie, że dla wielu interesariuszy jednostki zainteresowanych informacjami zawartymi w raporcie zintegrowanym, aż tak szczegółowe informacje sprawozdawcze nie są niezbędne. Dlatego ich ujawnienie należy określić mianem fakultatywnego, chociaż optymalną decyzją byłoby odwołanie czytelnika do pełnego sprawozdania finansowego[5]. Autor podziela pogląd E.I. Szczepankiewicz o nieprzesadzaniu z ilością informacji ujawnianych w raporcie zintegrowanym [Szczepankiewicz, 2014a, s. 147].

[5] Na przykład grupa Azoty w raporcie zintegrowanym za 2013 r. sugeruje czytanie raportu równolegle z pełnym sprawozdaniem finansowym podmiotu. Stąd w raporcie nie zamieszczono w całości sprawozdania finansowego spółki wraz ze wszystkimi jego elementami, ale tylko wybrane informacje.

W części II.4 wzorzec nakłada obowiązek prezentowania wskaźników finansowych. Ich zamieszczenie stanowiłoby ważne źródło informacji, które nie zawsze można dostrzec w części głównej sprawozdania finansowego. Umiejscowienie wskaźników finansowych zaraz pod sprawozdaniem finansowym pozwoliłoby także zachować logikę ujawnianych informacji finansowych. W związku z bardzo dużą liczbą wskaźników finansowych, zdaniem autora opracowania, minimalny zakres obligatoryjnie ujawnianych wskaźników powinien obejmować:
- dwa wskaźniki rentowności,
- dwa wskaźniki płynności,
- dwa wskaźniki zadłużenia,
- dwa inne wskaźniki nieuwzględnione w poprzednich punktach, które podmiot uzna za istotne lub komplementarne w stosunku do wcześniejszych.

Wartości wskaźników prezentowane są dla danego roku obrotowego. Decyzją podmiotu można na przykład prezentować obok wartości wskaźników finansowych (obligatoryjnych i/lub fakultatywnych) także wskaźniki dynamiki jedno- lub wielopodstawowe.

W części II.5 proponowanego wzorca podmiot ujawnia inne informacje finansowe, które nie zostały przedstawione w punktach II.1-II.4. Mogą to być informacje komplementarne i analityczne do wcześniejszych lub informacje o innym charakterze. W tej części raportu można dołączyć pełny lub uproszczony rachunek przepływów pieniężnych i zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym – czyli elementy, które w proponowanym wzorcu zostały całkowicie wyłączone z obowiązku prezentowania w punkcie II.3.

4. Korzyści wynikające z przedstawionego wzorca części finansowej raportu zintegrowanego

Przedstawiona propozycja wzorca części finansowej raportu zintegrowanego jest produktem naukowym o charakterze apriorycznym. Niewątpliwie zasadność zaproponowanego wzorca wymaga w przyszłości weryfikacji w postaci badań empirycznych, które stanowią dalszy etap prowadzonych przez autora badań. Jednak już teraz można wskazać korzyści oraz możliwości aplikacji proponowanego wzorca w praktyce.

W opinii autora opracowania podstawową korzyścią przedstawionego wzorca jest już sama standaryzacja części finansowej raportu zintegrowanego. Efektem tej standaryzacji może być zwiększenie użyteczności, a w konsekwencji także przydatności raportów zintegrowanych. Zwiększenie użyteczności na-

stąpi poprzez obowiązek ujawnienia informacji finansowych pochodzących ze sprawozdawczości finansowej. Obecnie nie ma takiego wymogu, w związku z czym występują znaczne różnice w strukturze i zawartości części finansowej raportów zintegrowanych. Z kolei zwiększenie przydatności nastąpi poprzez obowiązek ujawnienia określonych w proponowanym wzorcu obligatoryjnych informacji, przydatnych różnym interesariuszom w procesie podejmowania decyzji.

Ujednolicenie zakresu i rodzaju ujawnianych informacji w części finansowej raportu zintegrowanego może też wpłynąć na zwiększenie porównywalności raportów zintegrowanych w czasie i w przestrzeni. Porównywalność tę wzmacnia nałożenie na jednostkę obowiązku ujawnienia różnych informacji finansowych w ściśle określonym we wzorcu zakresie. Fakultatywne ujawnienia nie wpłyną negatywnie na porównywalność raportów zintegrowanych, ponieważ są to informacje o charakterze komplementarnym lub niezwiązane z podstawowymi elementami wzorca.

Podsumowanie

W artykule krótko scharakteryzowano podstawowe kwestie dotyczące raportowania zintegrowanego, w szczególności podkreślono brak standaryzacji części finansowej raportów zintegrowanych. Zrealizowano cel główny opracowania, przedstawiając wzorzec części finansowej raportu zintegrowanego, składającego się z elementów obowiązkowych oraz fakultatywnych. Stwierdzono, że standaryzacja części finansowej raportów zintegrowanych może zwiększyć ich użyteczność oraz przydatność dla różnych interesariuszy przedsiębiorstwa.

Zaproponowany wzorzec wpisuje się w aktualną problematykę zakresu i rodzaju informacji ujawnianych w raporcie zintegrowanym. Autor opracowania wysoko ocenia możliwość aplikacji proponowanego wzorca. Opracowany wzorzec otwiera możliwość dyskusji na gruncie nauki, ale także na gruncie organizacji stanowiących normy raportowania zintegrowanego, głównie IIRC. W opinii autora dyskusja ta może dotyczyć rodzaju i zakresu obligatoryjnych ujawnień i być może doprowadzi ona do zwiększenia lub zmniejszenia objętości części finansowej raportu zintegrowanego. Należy jednak mieć na uwadze utrzymanie odpowiedniej proporcji pomiędzy istotnością informacji finansowych oraz ich rodzajem i zakresem. Z jednej strony raport zintegrowany nie może być zbyt rozbudowany, a z drugiej w sposób syntetyczny musi prezentować wszystkie niezbędne do podejmowania decyzji informacji finansowe.

Literatura

Jensen J.G., Berg N. (2012), *Determinants of Traditional Sustainability Reporting Versus Integrated Reporting. An Institutionalist Approach,* „Business Strategy and the Environment", Vol. 21, Issue 5.

Jędrzejka D. (2012), *Raportowanie zintegrowane jako nowe podejście do współczesnej sprawozdawczości*, „Acta Universitatis Lodziensis", „Folia Oeconomica", nr 266, Łódź.

Krasodomska J. (2012), *Zintegrowana sprawozdawczość spółek w 2020 roku*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości", t. 66 (122), SKwP, Warszawa, s. 101-110.

Kwiecińska K. (2015), *Wiarygodność zintegrowanego raportu przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego*, „Studia Oeconomica Posnaniensia", Vol. 3, No. 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Leszczynska A. (2012), *Towards Shareholders' Value: an Analysis of Sustainability Reports*, Industrial Management & Data Systems, Vol. 122, Issue 6, s. 911-928.

Mazurowska M. (2015), *Analiza porównawcza wytycznych Global Reporting Initiative oraz International Integrated Reporting Comitee*, „Studia Oeconomica Posnaniensia", Vol. 3, No. 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Michalczuk G., Mikulska T. (2014), *Sprawozdanie zintegrowane jako finalny produkt rachunkowości społecznej*, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia", nr 69, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego", nr 827, Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.

Samelak J. (2013), *Zintegrowane sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Stent W., Dowler T. (2015), *Early Assessments of the Gap Between Integrated Reporting and Current Corporate Reporting*, „Meditari Accountancy Research", Vol. 23, Issue 1, s. 92-117.

Szczepankiewicz E.I. (2014a), *Ewolucja sprawozdawczości przedsiębiorstw – problemy zapewnienia porównywalności zintegrowanych raportów z zakresu zrównoważonego rozwoju i CSR* [w:] P. Mućko (red.), *Współczesne wyzwania w obszarze sprawozdawczości finansowej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego", nr 832, „Finanse, Rynki finansowe, Ubezpieczenia", nr 71, Szczecin.

Szczepankiewicz E.I. (2013), *Informacje tworzące wartość rynkową w raportowaniu biznesowym,* „Kwartalnik Nauk o Przedsiębiorstwie", nr 2013/3.

Szczepankiewicz E.I. (2012), *Management Commentary jako nowe źródło informacji o działalności jednostki gospodarczej*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości", t. 66(122), Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.

Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Dz.U. z 1994 r., nr 121, poz. 591 ze zm. – w opracowaniu UoR.

de Villiers Ch., Rinaldi L., Unerman J. (2014), *Integrated Reporting: Insights, Gaps and an Agenda for Future Research*, „Accounting, Auditing & Accountability Journal", Vol. 27, Issue 7, s. 1042-1067.

PROPOSED STANDARD OF INTEGRATED REPORT'S FINANCIAL PART

Summary: Integrated report has recently become a tool to communicate with enterprise's stakeholders. The non financial part of integrated report is standardised, while the financial part of this report is not standardised. The main purpose of this article is to present the conceptual unified financial part of integrated report. Also the advantages and practical application of this new approach have been listed. Historical and deduction methods were used.

Keywords: integrated reporting, financial data, unified financial part.